

4. Connectors: les conjuncions¹

TANMATEIX

Tanmateix és una **conjunció adversativa** de registre formal. Es pot substituir per:

- **Això no obstant:** *Tens tot el que vols i tanmateix no sembles mai content.*
- **De tota manera:** *No m'han concedit el premi, però tanmateix no em feia gaire il·lusió.*

SINÓ I SI NO

Sinó és una **conjunció adversativa** que denota oposició de la frase que introdueix respecte a la frase anterior. També pot significar *tan sols* o *excepte*.

- *No ho ha fet la Irene, sinó la Marta.*
- *No és llest, sinó ruc.*

Si no pot ser una conjunció condicional (*si*) més un verb en modalitat negativa. En aquest cas també pot significar *en altre cas*, *d'altra manera* o *altrament*.

- *Si no et portes bé, no tindràs regals per Nadal.*

També pot tractar-se d'una conjunció concessiva (*si*) amb un verb en modalitat negativa.

- *Demà em tornaran una part dels diners, si no tot.*

SINÓ +	Substantiu, adjectiu o oració subordinada
SI NO +	Verb (o verb elidit)

PERQUÈ, DONCS I POSAT QUE

Perquè

Pot ser una conjunció causal o final.

CAUSAL	Quan indica <i>causa</i> , el verb sol estar en indicatiu . Per expressar la causa també podem utilitzar <i>que</i> , <i>ja que</i> , <i>a causa del fet que</i> , <i>com que</i> ² , etc. <ul style="list-style-type: none">• <i>No sortim perquè plou/Com que plou, no sortim.</i>
FINAL	Quan indica <i>finalitat</i> , s'acompanya d'un verb en subjuntiu . Per expressar finalitat, podem utilitzar <i>per tal que</i> , <i>a fi que</i> . <ul style="list-style-type: none">• <i>Han llançat uns coets perquè plogui/Han llançat uns coets a fi que plogui.</i>

¹ Herrero, P. i Valle, M. (2013) *Material didàctic per a cursos de nivell de suficiència (C)*. Barcelona: Escola d'Administració Pública de Catalunya; Castellanos, J. (1998) *Quadern. Normativa bàsica de la llengua catalana*. Amb exercicis autocorrectius. Barcelona: Universitat Autònoma.

² Hi ha un seguit de conjuncions d'ús literari amb el mateix significat: *puix que*, *car*, *per tal com*, etc.

Doncs

La conjunció *doncs* introdueix sempre una **conseqüència**, en cap cas pot introduir una causa – tot i que és un error comú. Una manera pràctica de saber si utilitzem de manera correcta *doncs*, és comprovar si podem substituir-lo per *ja que* o *perquè* (que són causals).

- *No vindrà pas, **doncs** té molta feina → No vindrà pas, **ja que** té molta feina.
- El cafè ja és a punt? *Doncs* serveix-lo, si us plau.

Posat que

Aquesta conjunció expressa una condició, equival a la conjunció *si*. S'utilitza, però, amb subjuntiu i té un ús molt literari.

- *Posat que us porteu bé anireu al circ.* (=Hi anireu en el cas que us porteu bé).

DIFERÈNCIES ENTRE PERQUÈ, PER QUÈ I PER A QUE

Cal distingir quan *que* és conjunció i quan és pronom interrogatiu o relatiu tònic.

PERQUÈ	Com hem vist, té la mateixa forma tant si introdueix una frase causal com final. <ul style="list-style-type: none">• <i>Ho faig perquè vull/T'ho dic perquè ho facis.</i>
PER QUÈ PER A QUÈ	<i>Què</i> és un pronom interrogatiu, el qual, precedit per la preposició <i>per</i> , interroga per la causa o el motiu (=per quin motiu). Precedit per <i>per a</i> interroga sobre la finalitat o destinació (=amb quin objecte). <ul style="list-style-type: none">• <i>Per què ho dius?/Per a què vols el martell?</i>
Pronom relatiu tònic	És molt més usual la construcció amb la forma tònica que indica causa que no la que assenyala finalitat (=pel qual, pels quals, etc.) <ul style="list-style-type: none">• <i>Va silenciar els motius per què no volia participar-hi</i>

1. Escriviu en els buits *si no* o *sinó*, d'acord amb la normativa
 - a. No ho he fet per a l'Artur, _____ per a l'Enric.
 - b. No hi serà a temps _____ l'ajudem.
 - c. _____ bella, és força atractiva.
 - d. No li facis cas _____ t'interessa
 - e. La Judit no solament estudia, _____ que fa classes als nens petits.
 - f. _____ hi posem tot l'interès, no aconseguirem aprovar.
 - g. No va ballar ningú _____ la Rosa.
 - h. Ves a donar el menjar al gos; _____ no parará de bordar.

- i. L'incendi no va ser culpa de l'encarregat, _____ del vigilant de nit.
- j. No hauria succeït res d'anormal _____ haguéssiu fet tantes bestieses a la festa.
- k. A la fi, no va endur-se el projecte la companyia anglesa, _____ multinacional americana.
- l. Heu de portar-vos bé; _____, no anireu al cinema.
- m. Han vingut no tan sols els parents, _____ també els amics.
- n. Cal mantenir els pactes; _____, l'entesa inicial serà un fracàs.
- o. Aquest assumpte, _____ difícil, és força enrevessat.
- p. Vaig trigar un any a fer el treball, _____ més.

2. Trieu entre *perquè*, *per què* i *per a què*.

- a. _____ vas arribar a misses dites³ a la reunió?
- b. No sabem _____ farem servir aquesta andròmina que ens han regalat.
- c. Voldria saber _____ crides tant, si ningú no et pot sentir.
- d. L'alcalde rumiava _____ el regidor d'Urbanisme l'havia agredit.
- e. Obrirem el bar a les cinc, _____ tothom hi pugui anar.
- f. M'agradaria que m'expliquéssiu _____ no heu vingut a l'excursió.
- g. No entenc _____ utilitzareu l'eina que m'heu demanat.
- h. _____ el terra s'assequi més de pressa, caldrà obrir les finestres.

3. Completeu les frases següents amb les conjuncions *perquè*, *ja que* (o equivalents), *doncs* o *posat que*.

- a. Potser no es deu trobar bé _____ fa dies que no ve a classe.
- b. Són les deu tocases! - _____ segur que ja fem tard al teatre, _____ començava a aquesta hora.
- c. Digues-li que comptem amb ell, _____ hi vulgui col·laborar.
- d. Més val que anem a veure una altra agència de viatges, _____ aquesta és molt cara.
- e. Avui és el meu aniversari. - _____ ho hem de celebrar!

³ Arribar a misses dites: arribar tard

4. Escriviu als buits *per què, per a què, perquè, doncs, si no o sinó*.
- a. No se li pot dir res _____ està molt enfadat. - _____ què hi farem!
 - b. No us ho dic _____ us espanteu, _____ actueu amb molta prudència.
 - c. Em sembla que en Pau no voldrà ajudar-nos. _____ ajuda ell, ens ajudaràs tu?
 - d. _____ es fa servir aquest producte? - _____ es dissolguin totes les taques de pintura.
 - e. La crisi s'agreuja. - _____ no sé com ens en sortirem.
 - f. _____ es fa el màrtir? - _____ li agrada que el planyín.
 - g. Diuen que farà molt fred el cap de setmana - _____ més valdrà que no ens moguem de casa.
 - h. Us ho diu, no _____ ho feu ara, _____ ho feu quan pugueu.